

Reorganizarea in insolventa

Aspecte practice care necesita solutii

Raluca NASTASE
Partener

BIRIS GORAN

Biriş Goran SPARL
47 Aviatorilor Boulevard
RO-011853, Bucharest
T +40 21 260 0710 • F +40 21 260 0720
www.birisgoran.ro

Rolul Reorganizării

“In condițiile în care reforma procedurii insolvenței constituie un pilon esențial consolidării economiilor de piață la nivel mondial, în cadrul acesteia, planul de reorganizare joacă un rol-cheie. De ce? Pentru că poate face diferența între succesul și eșecul demersului.”

Fondul Monetar Internațional,

“Orderly & Effective Insolvency Procedures” Report

1999²

Reorganizarea - o solutie accesata insuficient

- Conform Bancii Mondiale, cele mai mari procente de recuperare pentru creditorii se inregistreaza in economii unde reorganizarea este cea mai comuna practica in insolventa. Spre exemplu, 45% din economiile OECD utilizeaza restructurarea in mod prevalent cu scopul de a salva firme viabile de la faliment, si obtin o rata de recuperare de 83 de centi la dolar, spre deosebire de 57 de centi la dolar in procedura de lichidare.
- In Romania, conform studiului Coface si bazat pe date BPI si MF, din 100 de companii care intra in insolventa, doar 2% se reorganizeaza cu succes, iar aceasta proportie se mentine si pentru top 100 de companii ca marime.

Reorganizarea - cateva aspecte practice de actualitate

- Aspecte pozitive:
- creditorul are *un incentive* in a vota planul de reorganizare prin aceea ca, daca acesta nu se realizează, creanța acestuia revine la dimensiunea inițială.
- Posibilitatea de finanțare a debitorului atât în perioada de observație cât și în perioada de reorganizare – inserția de "*fresh money*" în privința cărora Banca Mondiala statua, în Principiile pentru eficienta regimului Debitorilor/Creditorilor in materie de insolventa ("*World Bank Principles for Effective Creditor/Debtor Regime*"), in sensul ca sunt cel mai greu de identificat și față de care trebuie asigurată, pe cale de consecință, o protecție corespunzătoare și efectivă.
- Protecție specială acordată creanțelor curente;
- Creșterea nivelului de responsabilizare a deciziilor in procedura – răspunderea administratorului special;

Reorganizarea - câteva aspecte practice de actualitate

- Aspecte pozitive:
- Avantaje oferite creditorilor bugetari – inserția în legea insolvenței a conceptului de „*test al creditorului privat*”. Proveniența acestui concept legislativ deriva din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene care a statuat ca votul creditorului bugetar exprimat în favoarea unui plan (de reorganizare sau concordat) care asigură o recuperare a creanței bugetare superioare celei pe care ar primi-o în caz de faliment, nu constituie ajutor de stat. Acest tratament ar trebui să încurajeze și să sprijine creditorul bugetar în adoptarea unei decizii corecte în privința votului.
- Tratatamentul furnizorilor de utilități – termene de plată de 90 de zile;
- Limitarea duratei procedurii de observație la 1 an, cu posibilitatea prelungirii de către judecătorul sindic, pentru motive temeinice – se diminuează riscul prelungirii unei perioade incerte, în care se pot acumula creanțe curente și se diminuează, în mod real, șansele unei reorganizări efective.

Reorganizarea - câteva aspecte practice de actualitate

- Aspecte mai puțin încurajatoare:
- transferul de bunuri in cadrul reorganizării trebuie executat în același regim ca și transferul de bunuri în cadrul falimentului; procedură greoaie care pune în pericol echilibrul fragil al masei credale. Soluții posibile: reglementarea detaliată a procedurii de valorificare a activelor în cuprinsul planului de reorganizare
- Situația incertă a debitorului în cazul expirării planului de reorganizare. În practică, instanțele prelungesc artificial starea de reorganizare a debitorului în situația expirării planului chiar în situația în care sunt investite cu o cerere de trecere la faliment – oportunități pierdute sau neexploatate suficient in favoarea salvagădării agentului economic aflat in procedura de insolventa. Soluții posibile: reglementarea expresă a consecințelor în cazul expirării planului, inserarea în planul propus a tuturor măsurilor ce pot conduce la reorganizarea societății

Reorganizarea - câteva aspecte practice de actualitate

- Aspecte mai puțin încurajatoare:
- În practică, Debitorul se confruntă cu dificultăți în obținerea surselor de finanțare necesare implementării planului de reorganizare, în ciuda protecției oferite acestor creditori de procedura insolvenței – **posibilă soluție**: identificarea/crearea unor soluții bancare flexibile specifice;
- Creditorii bugetari refuză să susțină implementarea planului de reorganizare dacă nu prevede recuperarea integrală a creanței fiscale;
- Controalele ANAF – generează obligații fiscale suplimentare de plată în sarcina debitorului; adeseori este blocată soluționarea contestației fiscale prealabile formulată de Debitor printr-o sesizare penală - rezultat imediat: împiedicarea reorganizării Debitorului și chiar deschiderea procedurii de faliment). **Posibile soluții**: recalibrarea soluției de suspendare a efectelor actelor de impunere raportat la principiul prevalenței reorganizării față de faliment, urgentarea cercetărilor efectuate de organele penale în situația insolvenței

Reorganizarea - implicații fiscale

- **Noul Cod Fiscal** – reglementări concordante cu principiul priorității reorganizării asupra falimentului prin acordarea dreptului de ajustare a bazei de impunere pentru TVA inclusiv pentru creanțele nerecuperabile ca urmare a aplicării prevederilor unui plan de reorganizare aprobat și confirmat.
- **Rezultat:** creditorii pentru care reorganizarea sau falimentul debitorului nu ar crea diferențieri în ceea ce privește recuperarea creanței de la debitor vor fi interesați să voteze și să susțină implementarea unui plan de reorganizare în detrimentul deschiderii procedurii de faliment, beneficiind de deductibilitățile fiscale la nivel de impozit pe profit și TVA
- **Un aspect mai puțin încurajator:** reducerea de datorii = venit pentru debitorul care aplică prevederile unui plan de reorganizare în care este inserată această măsură. Reducerea de datorii are caracter de venit impozabil la calculul impozitului pe profit.

Reorganizarea - implicații fiscale

- **Propunere soluție**
- Înregistrarea venitului la data ieșirii din insolvență a debitorului întrucât doar prin ieșirea cu succes a societății din reorganizare sunt îndeplinite toate condițiile pentru recunoașterea venitului
- **De ce?**
- Înregistrarea venitului la confirmarea planului de reorganizare ar însemna o încălcare a principiului prudenței în contabilitate care prevede contabilizarea profitului și implicit a venitului doar la momentul la care există certitudinea realizării acestuia (nu doar posibilitatea sau probabilitatea realizării lui).
- La momentul confirmării planului de reorganizare reducerea datoriilor societății nu este una definitivă ci una condiționată de îndeplinirea în întregime a prevederilor planului de reorganizare.

Reorganizarea - implicații fiscale

- **Propunere de lege ferenda:**
- Aspectele fiscale au un rol deosebit de important pentru ca reorganizarea debitorului să fie efectivă, iar reinsertia în circuitul economic viabilă;
- Considerăm esențială reglementarea clară și neechivocă în materia impozitului pe profit generat de reducerea de pasiv implementată prin reorganizare.
- În caz contrar, debitorii reinsertați în circuitul economic nu vor putea gestiona obligațiile fiscale existând riscul de a intra în faliment.

Reorganizarea - posibile soluții

- Subsumarea celorlalte obiective intermediare ale procedurii insolvenței obiectivului central al salvărdării companiilor viabile – locuri de muncă, taxe plătite la buget, impact redus asupra celorlalți actori economici.
- Clarificarea “zonelor gri” ale procedurii de insolvență:
 - Timing-ul acordat fiecărui pas al procedurii (eliminarea posibilității producerii pașilor concomitenți)
 - Regimul transferului de bunuri pe perioada procedurii insolvenței
 - Regimul transferului de business în cadrul insolvenței
 - Aspectele fiscale

Multumesc!

Raluca NASTASE, Partener BIRIS GORAN

rnastase@birisgoran.ro

0728 083 702